

lution fra Ministeriet af 23de Juni 1897 henholder Ministeriet sig til sin forrige Afgørelse i saa Henseende. Over for denne Afgørelse fra Ministeriets Side og denne Betoning af, at der ikke foreligger særlige Omstændigheder, der kunne godtgøre, at Kommunen kan have denne Ret, som Kommunalloven indrømmer Kommunerne, til at skilles, kommer man jo til at tænke paa: Hvordan hænger det egentlig sammen med, at Ministeriet ikke kan finde disse særlige Omstændigheder, naar der i det Andragende, der er indsendt, kort og klart og nøjternt paavises, af hvilke Grunde man ønsker at skilles, og at det ikke er muligt at finde en eneste Grund for, at netop de to Sogne skulle høre sammen i en Kommune? Det er muligt, at Ministeriet ser Manglen af særlige Omstændigheder deri, at hvis Sognene blive adskilte, vilde Kommunerne blive for smaa. Men hertil kan der svares, at heller ikke det kan være nogen særlig Grund for en Afvisning, thi Kommunen hører nu til en af Amtets største, idet den efter Folketællingen af 1890 har 2,210 Indbyggere paa et Areal af 14,000 Tdr. Land med ca. 353 Tdr. Hartkorn. Sognene ere omtrent lige store, have lige stort Folketal og lige stort Areal. Mosbjerg Sogn har saaledes 1,097 Indbyggere og 6,924 Tdr. Land med 171 Tdr. Hartkorn; og Hørmested har 1,113 Indbyggere, 6,902 Tdr. Land med 182 Tdr. Hartkorn. Hvis man altsaa tænker sig denne Kommune delt i to Kommuner, vilde disse blive af Middelstørrelse, idet det er oplyst, at der i Amtet findes 13 Kommuner, Hirtsholmene undtaget, med et mindre Folketal, end hver af de Kommuner vilde faa. Det kan altsaa ikke være denne særlige Omstændighed, som Ministeriet har taget Hensyn til ved Nægtelsen af denne Adskillelse. Man kunde ogsaa tænke sig, at Ministeriet havde ment, at der laa noget politisk til Grund for Ønsket om en saadan Adskillelse, men heller ikke dette er Tilfældet, hvad man let vil kunne forstaa, naar man ved, at samtlige Vælgere i Kommunen, der ere stærkt delte i politisk Henseende, ere med til at indgive et saadant Andragende. Jeg kan ogsaa nævne, at Kommunens to selvkrevne Vælgere til Landstinget, hvoraf den ene er Venstremand, den anden Højremand, ere blandt de første Underskrivere paa Andragendet, saa heller ikke der kan man finde nogen særlig Omstændighed, som Ministeriet kunde have taget Hensyn til. Ud fra denne Tingenes Tilstand, som jeg her har forsøgt at skildre for Tingets ærede Medlemmer, vil det ses, at Ministeriets Afvis-

ning i dette Tilfælde synes absolut ubegrundet. Jeg antager imidlertid, at det efter denne Fremstilling, hvorved Sagen dog kommer den højtærede Minister paa noget nærmere Hold end hidtil, vil kunne lykkes at overbevise den højtærede Minister om, at det vilde være rimeligt, at denne Kommune blev delt i 2 særskilte Kommuner, og at det, hvis der, hvad jeg ikke tvivler om, atter i Fremtiden fremkommer Andragende fra Kommunen, maa lykkes Kommunen at faa sit Ønske om Adskillelse opfyldt. Det vilde sikkert være af overordentlig stor Betydning for Kommunerne baade paa det finansielle og det økonomiske Omraade. Men først og sidst, som jeg begyndte med at sige, er det min Opfattelse, at Landkommunalloven i denne Bestemmelse om Kommunernes Adskillelse har givet Kommunerne en Ret, et Stykke kommunalt Selvstyre, som det er Folketingets Ret og Pligt at vaage over og holde i Hævd. Af denne Grund er det, at jeg har tilladt mig at være Medforespørg ved denne Lejlighed.

Indenrigsministeren (Bardenfleth): Det Forhold, som de ærede Forespørgere have ønsket en Udtalelse fra mig om, angaar jo en Bestemmelse i Landkommunalloven, der efter sin Ordlyd maa erkendes ikke at være bestemt til at faa og heller aldrig har faaet en større Anvendelse i det praktiske Liv. Jeg skal tillade mig at minde om, at denne Bestemmelse i Landkommunallovens § 1, sidste Punktum, har sin Kilde i Anordningen af 13de August 1841, § 1, sidste Punktum, hvorefter Sager om Adskillelse mellem Sogne „gennem Amsraadet og med dets Betænkning være at foredrage for Kancelliet, der, naar særdeles Omstændigheder tale derfor, kan bifalde Adskillelsen.“ Forinden 1841 var Forholdet det, at hvor to Sogne, der hørte under samme Pastorat og derfor udgjorde ét Fattigdistrikt, ønskede at skilles i to Fattigdistrikter, skulde saadant kun kunne ske efter særlig Indstilling til Kongen fra Kancelliet. Den Forandring, der skete i 1841, var altsaa denne, at Amsraadets Betænkning altid skulde indhentes, og saa blev Afgørelsen truffen af Kancelliet, efter 1848 af Indenrigsministeriet. Men den endelige Afgørelse var altsaa, som Ordlyden angiver, hos Indenrigsministeriet. Ved Landkommunallovens § 1 blev Forholdet nu i denne Henseende forandret derhen, at der skulde være Enighed mellem Amsraadet og Indenrigsministeriet, for at en saadan Adskillelse skulde kunne